

Verksamhetsplan 2022 för Stadra Teater

Med teater, konst och skönhet får Stadra bli ett humanistiskt livsrum för många

Med avstamp från vår historia blickar vi fram mot nya teaterfantasterier

Med viljan av att få ge glädje och eftertanke skapas ett nytt teaterår

Med demokratin som ledstjärna blir Stadra en plats för samtal

Stadra Teater – en besjälad plats och en scen för världen

Stadra Teater – en rum för möten genom teatern

Stadra Teater – för demokrati och samtal

Projektbeskrivning

Idag då kultur blir allt viktigare för att skapa identitet och nytänkande är Stadra Teater en av regionens ”kulturella öar”, en mötesplats i Bergslagens för såväl intellektuella, konstnärliga som underhållande händelser.

Stadra Teater har som ledstjärna att ge föreställningar som tar avstamp i historien och samtidigt blicka framåt. Drivkraften är att berätta om eviga tankar, om drömmar och om människors längtan, men dessutom att skapa en plats för upplevelser, människors möten och för demokrati. Under teaterns idag tjugofyraåriga historia har detta levandegjorts genom såväl tradition som nyskapande, kommit till uttryck i sjutton nyskrivna pjäser av bland andra Agneta Pleijel och Ylva Eggehorn, samt gett barn och ungdomar möjlighet att delta i en konstnärlig process. Till stor glädje uppmärksammades och tilldelades Stadra Teaters konstnärlige ledare en kunglig medalj under 2021 med motiveringen *för framstående insatser inom kulturlivet i Bergslagen*. Utmärkelsen och vår historia sporrar oss att gå vidare och söka nya konstnärliga utmaningar.

Stadra Teater syftar till

- att skapa teaterföreställningar av hög kvalitet och ge konstnärliga upplevelser för länets invånare samt tillresande publik
- skapa och sprida intresse för litteratur genom att levandegöra svenska författare och deras texter
- skapa ett teaterintresse och socialt bidra till barn och ungdomars utveckling genom att involvera dem i teaterverksamheten
- utveckla uppsökande teaterverksamhet för att nå nya grupper i samhället
- levandegöra den byggnadsminnesförklarade Stadra gård
- skapa nya arbetstillfällen
- vidareutveckla Teaterfoajén, Bergslagens minsta teater, genom att skapa ytterligare utrymme för publiken
- fortsätta utveckla samverkan med Örebro Länsteater och andra institutioner i länet
- genom samverkan med teaterorganisationer såsom Nora Teaterförening, Nora Amatörteatersällskap, Noras kulturskola och Stadras Vänner ytterligare bredda teaterintresset i Nora med omnejd
- samverka med Stadranejdens byalag för att bidra till och delta i landsbygdens utveckling
- ge mervärden för boendeanläggningar och lokala näringsidkare
- öppna för mångfald samt i möjligaste mån verka för integrering av nysvenskar

- belysa Kultur- och Måltidsväg 244 mellan Nora och Grythyttan
- långsiktigt framhålla det nordiska perspektivet genom kulturutbyte
- verka för demokratiska samtal och för humanistisk tradition genom mötesplats Stadra.

Mål för 2022

Stadra Teater – sommaren

- trettiofem föreställningar av Lars Forssells pjäs *Haren och vråken*
- skapa evenemang som belyser ungdomars syn på demokrati och delaktighet
- två till tre programkvällar med varierande teman
- en till två installationer och utställningar
- teaterkaféet Paradiset öppet till alla föreställningar
- en öppen repetition
- ett publikarbete på offentlig plats

Stadra Teater – på vintern

- två föreställningar i februari som även sänds digitalt för att nå ny publik
- i Teaterfoajén ge en till två readings

Stadra Teater – på våren

- tre föreläsningar om 1700-talet med teman från sommarens föreställning
- ge tio föreställningar av *Det kom så mycket emellan* i Teaterfoajén

Stadra Teater – på hösten

- 15 föreställningar av en ny mindre produktion i Teaterfoajén
- ge två berättarkvällar i Sjöstugan vid Stadra
- ge minst en natur och kulturupplevelse vid Wallins grotta

Stadra Teater – under säsong och år

- skapa minst tjugo arbetstillfällen
- låta minst sex barn och ungdomar medverka under säsongen
- öka antalet medlemmar i Stadras Vänner till minst 450

Sommarproduktion - *Haren och vråken* av Lars Forssell

Konstnärligt innehåll

Ända sedan 1999, då Stadra Teater gav pjäsen *Joban Olof Wallin – en nästa sann historia*, har föreställningarna speglat svenska författarskap och varit del av vår konstnärliga strävan i att skapa teaterfantasterier på Stadra. Att i Stadras miljö få färdas mellan olika skeenden och till olika tidsepoker har ständigt varit utmanande och fantasieggande. Återigen stimuleras vår lust att i tid och rum, söka likheter mellan det som en gång var och den tid vi lever i, nu med en pjäs som samtidigt har allvarliga förtecken.

Författaren, skalden och akademiledamoten Lars Forssell har under många år fångat oss, då såväl hans språk som förmåga att låta tanken flyga fritt utmärker hans verk. Forssell har förmågan att fånga drömmen hos människan. Med lätthet kunde han i sina pjäser förflytta sig mellan olika tidsåldrar och mellan olika världar, alltifrån pirater på 1700-talet till drömska resor till Mongoliet, eller från en tv studio i Montreal till Gustav IV Adolfs abdikation. Som poet, författare och medlem i Svenska Akademien intog han en betydelsefull position i Sverige under sin livstid. Idag framförs dock sällan hans dramatiska verk.

Ambitionen är att sätta upp en av Forssells pjäser från hans senare författarskap – *Haren och vråken*. Pjäsen sattes ursprungligen upp på Stockholms stadsteater 1978 och även i en bemarkt uppsättning på Skånska Teatern med den legendariska Ulla Sjöblom i rollen som Ulla Winbladh. Forssell kallar pjäsen för Ett skådespel.

Haren och vråken utspelar sig den 19 augusti 1772, vilket är en betydelsefull dag i svensk historia. Denna dag förbereder och genomför den unge Gustaf III sin statsvälvning. Denna händelse, som rubbade de politiska partiernas inflytande i vårt land och som setts som en statskupp, ligger som ett dovt grundackord genom hela pjäsen. Handlingen tilldrar sig dock utanför Stockholms centrum, vid värdshuset Haren och vråken, och som drivs av den kraftfulla Ulla Winbladh. I pjäsen möter vi också bland andra Fredman, Bellman, maktpersoner som general Piper och flera personer från lägre samhällsklasser. Pjäsen har ett kärnfullt språk, rymmer Bellmans musik och skildrar olika människooöden. Här finns utrymme för uppsluppen glädje, komedi, för fest i det gröna men också för hur kvinnor far illa. Handlingen i pjäsen kulminerar och slutar i katastrof och dramatik samtidigt som Gustav III tillskansar sig allt mer makt.

Med tidsenliga kostymer för alla medverkande och personal skapas en atmosfär av 1700-tal kring byggnadsminnesförklarade herrgården Stadra som uppfördes 1760. Stadras uppsättning av *Haren och vråken* sammanfaller med Opera på Skärets val av *Maskeradbalen* som 2022 års produktion. Det blir ett spännande möte att i Bergslagen både med teater och opera beskriva Gustav III tid.

Den betydelse som den 19 augusti 1772 haft på vår svenska historia är något vi kommer att fånga upp. Vi iscensätter ett projekt tillsammans med kulturavdelningen vid Nora kommun där vi bjuder in sjätteklassare i norra Örebro län att på olika sätt gestalta vad människovärde och demokrati är och hur unga människor av idag vill se på medbestämmande, inflytande och demokrati. Detta kommer att gestaltas i olika former under sommaren.

Programkvällar

På sedvanligt sätt genomförs några programkvällar där en blandning av föredrag, musik och berättande är ett uppskattat komplement till sommarens pjäs.

Utställningarna kommer att anknyta till såväl Norden, som demokrati, och kring fritt skapande av utställare i Stadras miljö. Då de blå stolarna invid väg 244 fortsätter skapa uppmärksamhet och tankar kring Stadrablått, vårt signum, arbetas det vidare med dessa.

Teaterkaféet Paradiset

Det populära teaterkaféet är en viktig del av helhetsupplevelsen vid Stadra Teater. Säsongen 2022 vill vi förstärka mötet med publiken, bland annat genom att satsa ännu mer på kvalitet och värdskap.

Övrig verksamhet under 2022

Vinterscen – 1700-tal möter nutid

För femtonde året i rad ges unika teaterupplevelser på Stadra i februari. Då 2021 års föreställning enbart kunde nå en publik i ett digitalt format ser vi fram emot att få möta den levande publiken på plats. Likväl vill vi ta vara på det digitala formatets fördelar och strävar därför efter att kunna kombinera dessa. Vi tänker oss tre personer på scenen, med tre nyskrivna berättelser, som får kretsas kring tre fiktiva personer som kunde ha levt i Bergslagen på 1700-talet. Att spela ”live” där samtidigt en kamera registrerar blir något nytt för oss.

Vinter på Teaterfoajén

På Teaterfoajén genomför vi en till två readings av pjäsen *Johan Olof Wallin – en nästan sann historia*, den första pjäs som skrevs och framfördes på Stadra Teater och som utspelar sig året 1799 samt 1820 och som tar fasta på Johan Olof Wallins tid på Stadra.

Teaterfoajén utvecklas som lokal då nuvarande kontorsdel kan flyttas och stället inreds en tilltalande publiksalong.

Våren – föredrag, turné

Föredragsserien *Nyffiken på*, som pågått sedan 2013, kommer denna gång att anknyta till 1700-talet med att spegla tiden och musiken, Bellman, böcker och Stockholm. Denna serie sker i samverkan med Nora bibliotek.

Publik och pressframgången med monologen *Det kom så mycket emellan* spelas under våren tio gånger på Teaterfoajén, samt tre på turné.

Hösten – ny produktion i det lilla formatet, berättande och Wallindag

På Teaterfoajén presenteras en ny produktion i det mindre formatet. Mötet som uppstår i den lilla lokalen med en maxpublik på 20 personer gör att teaterupplevelserna blir unika.

Berättar- och friluftsevenemang

Den 15 oktober fortsätter vi att uppmärksamma Johan Olof Wallin, en gång informator på Stadra, och hans födelsedag invid Wallins grotta till söder om gården.

Vi ger också två berättareftermiddagar vid brasans sken i Sjöstugan på Stadra.

Uppsökande verksamhet

Under verksamhetsåret vill vi sträva mot en uppsökande programverksamhet för att nå en ny publik där vi främst tänker på en äldre publik som målgrupp.

Tillgänglighet

Eftersom Stadra Teaters verksamhet ska kännas gästvänlig och bejaka upplevelser för alla, är det nödvändigt att ständigt förbättra tillgängligheten. Begreppet har aktualiserats och tydliggjorts, speciellt under de senaste tio åren. Se vidare vår hemsida.

Regional förankring, utveckling och samverkan

Stadra Teater är – tillsammans med Opera på Skäret (Ljusnarsberg), Saxå kammarmusikfestival (Saxån), Måltidens Hus i Grythyttan (Hällefors), Stripa gruva (Lindesberg) och Kvarteret Bryggeriet (Nora) – en betydelsefull del av den kulturella infrastrukturen som byggts upp och vidareutvecklats i norra delen av Örebro län. Vi kallar oss själva likväl som de andra för kulturella öar, vilket kan liknas vid bejakande platser att besöka. Utvecklingen av kultur på landsbygden är av stor vikt för regionen.

Vår scen i Stadra kallas idag för Scenens Hus - invid Kultur och Måltidsväg 244. Stadra Teater finns med i den regionala kulturplanen och är en del av samverkansmodellen.

Vi vill fortsätta utveckla kontakter och öka samverkan med olika kulturinstitutioner och andra aktörer i länet. Som exempel kan nämnas att vi skrivit samverkansavtal med Örebro Länsteater. Möjligheter finns även till samverkan med Örebro Läns Museum.

På det lokala planet sker samverkan med Stadranejdens byalag, Nora kulturskola och Norabygdens konstförening. Från att under de senaste åren ha förändrat organisationen kring Stadras Vänner har vi väsentligt ökat antalet medlemmar. Det nya målet är att öka antalet medlemmar till över 450. Vi kommunicerar med dem per brev och fysisk post, något som uppskattas och idag är ovanligt. Den öppna repetitionen på Stadra har en inriktning på vännerna.

Jämställdhets- och mångfaldsaspekter, barn och ungdomar

I det konstnärliga arbetet strävar vi efter en jämn könsfördelning, vilket påverkar planeringen. Lön sätts efter kompetens och inte efter kön. Konstnärliga aspekter utvecklas från en utarbetad etikplan där jämställdhetsaspekter är viktiga.

Under 2022 är ambitionen att fortsätta utvecklingen av ett mångfaldsperspektiv då vi har positiva erfarenheter av att integrera nysvenskar i vår verksamhet.

Under de senaste elva åren har barn och ungdomar involverats i våra uppsättningar, vilket görs även denna säsong. Vi fortsätter rikta in oss mot intresserad ungdom från såväl Nora kommuns nya kulturskola, teatergruppen Tur och Retur som mot Estetiska programmets teaterinriktning vid Karolinska gymnasiet i Örebro. Medverkande ungdomar kallas idag för Unga Stadra.

Marknadsföring

Ett av våra viktigaste verktyg är hemsidan, www.stadrateater.se. Denna har nu omarbetats och moderniserats. Samverkan sker med Nerikes Allehanda (NA). Facebook har i allmänt medvetande blivit alltmer viktig, varför vi där aktivt ger information om aktiviteter på Stadra. Dessutom vidareutvecklar vi Instagram.

Som tidigare år kommer vi att annonsera i lokalpress och annan regional media. Nationellt synliggörs vi genom annonser i DN och SvD samt genom redaktionell uppmärksamhet. En ambition är att förstärka annonseringen på nätet.

Vi vill fortsätta att utveckla paket- och destinationsupplevelser bland annat genom samverkan med boendeanläggningar.

Vi fortsätter arbetet med Teaterfoajén, där vi har Bergslagens minsta teaterscen samt vårt kontor i Nora. Det centralt belägna rummet är biljettkontor, mötesplats och ett fönster mot publiken. Här ligger även vår teaterbokhandel.

Biljetter säljs genom internet och även rent fysiskt på Teaterfoajén i Nora, men även på turistbyrån i Nora, bokhandeln i Hällefors och genom våra samverkanspartners Lilla hotellet i Nora och Nora Stadshotell.

Nyhetsbrev skickas ut via e-post ett flertal gånger per säsong. Det blåfärgade säsongsutskicket sänds via post till cirka 1 000 adresser och via e-post till cirka 1 500 adresser.

Region Örebro läns kulturplan för 2020 – 2023

Ideella föreningen Cirkustältet, som bedriver teaterverksamhet på Stadra, i Nora och på turné, arbetar aktivt för att förverkliga ett jämställt och jämlikt kulturliv i Örebro län. I korthet sammanfattas här de sex punkter som betonas i kulturplanen.

- Besökare till Stadra Teater kommer från olika delar av länet och även från andra delar av Sverige. Med utökad turnéverksamhet av minde uppsättningar når vi nya grupper på andra platser i länet. Digital inspelning av Vinterscen ger möjlighet att se en föreställning hemma.
- Jämställdhet och HBTQ-frågor speglas i våra föreställningar. Likalönsprincip råder och den skapande verksamheten sker under demokratiska arbetsformer där alla får bidra.
- Vi arrangerar många typer av kulturprogram med olika inriktningar och prisnivå för att så många som möjligt ska kunna hitta något som kan vara intressant.
- Barn har deltagit i vår verksamhet i över 10 år. Vi samarbetar med Nora kulturskola, teatergruppen Tur och Retur samt Estetiska programmet i Örebro. Vår ambition är att även kunna ge föreställningar riktade till barn.
- Förutom ett nordiskt samarbete genom åren har människor med annan etnisk, språklig eller

religiös bakgrund deltagit i verksamheten på olika sätt. Vi strävar medvetet efter att åstadkomma en mångfald då vi ser att det befrämjar en kreativ process.

- Stadra Teater har anlitat en konsult för att avhjälpa hinder för rörelsehindrade. I planen ingår att även förverkliga en hörslina och framgent möta uppkomna behov.

Kvalitetssäkring

Det sker ett ständigt arbete med att kvalitetssäkra verksamheten. Det är en medveten satsning att samarbeta med namnkunniga personer och organisationer som:

- Agneta Pleijel – dramatiker och författare, medlem av Samfundet De Nio och flerfaldig pristagare. Pleijel skrev år 2014 vår pjäs om Agneta Horn och 2012 om Hjalmar Gullberg samt dramatiserade år 2018 *Flickan i frack*
- Ylva Eggehorn – poet, författare och dramatiker. Flerfaldig pristagare. Har hittills skrivit och dramatiserat fem pjäser för Stadra mellan åren 2006–2020
- Johan Bernander – regissör och skådespelare, tidigare teaterchef vid Regionteatern Blekinge Kronoberg med mångåriga erfarenheter från institutionsteatrar och fria grupper. Han har skrivit manus till fyra pjäser för Stadra
- Karin Parrot Jonzon – regissör till 2018 och 2019 års stora framgångar: *Flickan i frack* och *Hjalmar och vår Herre*
- Lena Forslund Engqvist – regissör och f.d. teaterchef på Teater Västernorrland och Samiska teatern med 2021 års stora framgång med *Dollar*
- Anders Ortman – kompositör och musiker, för närvarande verksam vid teatrar i Malmö, Sundsvall, Oslo samt på ett flertal i Danmark och Norge
- Märta Fallenius – scenograf, dekormålare och kostymskapare med ett brett register från Riksteatern, Folkoperan, Teatret Vårt, Musikteatergruppen Oktober och Marionetteatern
- Rikard Lekander – konstnärlig på Örebro Länsteater som också ingår i styrelsen
- Barbara Wilczek – tidigare lektor vid Lunds Universitet samt tidigare prefekt vid Teaterhögskolan i Malmö, är konstnärlig rådgivare
- Marika Lagercrantz – har regisserat och spelat på Stadra Teater, f.d. kulturråd vid den svenska ambassaden i Berlin
- Lotte Sederholm – konstnär och opinionsbildare, bidrar med helhetsperspektiv och kreativa idéer
- Lena Holmstrand Krueger – projektledare, kulturskapare, f.d. konsthallschef med erfarenheter och utblickar mot kontinenten
- Stadra Teaters vänförening och Stadranejdens byalag bidrar med kreativa synpunkter
- Magnus Wetterholm – konstnärlig ledare som tilldelas kunglig medalj under 2021 med motiveringen *för framstående insatser inom kulturlivet i Bergslagen*
- Styrelsen för Ideella kulturföreningen Cirkustältet: Lars Forss ordförande, Karin Anderberg-Dahlqvist kassör, Mats Larsson sekreterare samt ledamöterna Anna Sjöstrand-Hötzel, Karin Tellås Hermansson, Peter Skagmark, Rikard Lekander, Cecilia Lundkvist Sundin, Marie-Louise Forsberg Fransson, revisorerna Ture och Gunilla Österberg, valberedning Lena Källström och Birgitta Lövestedt.